

Prima instanță: Judecătoria Soroca (jud. M. Soficiuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Corcenco, D. Corolevschi, Iu. Grosu)

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Garbuz, A. Ciobanu, Iu. Grosu)

DECIZIE

24 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Oleg Sternioală

Galina Stratulat

Victor Burduh

examinând recursul declarat de Tamara Ionița,

la cererea de revizuire depusă de Tamara Ionița împotriva deciziei din 08 mai 2014 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Ionița împotriva Efrosiniei Damaschin cu privire la încasarea prejudiciului material,

împotriva încheierii din 06 iunie 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 27 octombrie 2009, Tamara Ionița a depus cerere de chemare în judecată împotriva Efrosiniei Damaschin solicitând încasarea prejudiciului material în sumă de 26444, 80 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 3020 de lei, în total suma de 29380, 80 de lei.

Prin hotărârea din 15 ianuarie 2010 a Judecătoriei Soroca s-a încasat de la Efrosinia Damaschin în beneficiul Tamarei Ionița cheltuielile suportate în mărime de 29380, 80 de lei.

Prin încheierea din 14 septembrie 2010 a Curții de Apel Bălți s-a restituit Efrosiniei Damaschin cererea de apel și s-a remis Efrosiniei Damaschin cererea de apel cu toate documentele anexate.

Prin decizia din 22 decembrie 2010 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Efrosinia Damaschin și s-a casat încheierea din 14 septembrie 2010 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei Curții de Apel Bălți pentru examinarea cererii de apel.

Prin decizia din 02 iunie 2011 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de Efrosinia Damaschin și s-a casat hotărârea din 15 ianuarie 2010 a Judecătoriei Soroca, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 29 iulie 2013 a Judecătoriei Soroca s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Ionița și s-a încasat de la Efrosinia Damaschin în beneficiul Tamarei Ionița suma de 29380, 80 de lei; totodată, Efrosinia Damaschin a fost scutită de la plata taxei de stat.

Prin decizia din 08 mai 2014 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de Efrosinia Damaschin și s-a casat hotărârea din 29 iulie 2013 a Judecătorei Soroca; s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Ionița împotriva Efrosiniei Damaschin cu privire la repararea prejudiciului material; s-a anulat măsura de asigurare aplicată prin încheierea din 03 noiembrie 2009 a Judecătorei Soroca.

La 04 mai 2016, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.5), Tamara Ionița a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 08 mai 2014 a Curții de Apel Bălți solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea din 09 iunie 2016 a Curții de Apel Bălți s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Tamara Ionița împotriva deciziei din 08 mai 2014 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Ionița împotriva Efrosiniei Damaschin cu privire la repararea prejudiciului material.

Prin decizia din 07 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, drept urmare a examinării cererii de recurs depuse de Tamara Ionița, s-a respins recursul declarat de Tamara Ionița și s-a menținut încheierea din 09 iunie 2016 a Curții de Apel Bălți.

La 15 mai 2019, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.42), Tamara Ionița a depus cerere de revizuire solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea din 06 iunie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a refuzat în primirea cererii depuse de Tamara Ionița privind revizuirea deciziei din 08 mai 2014 a Curții de Apel Bălți.

La 21 iunie 2019, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.53), Tamara Ionița a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 06 iunie 2019 a Curții de Apel Bălți solicitând admiterea recursului, casarea încheierii din 06 iunie 2019 a Curții de Apel Bălți și primirea cererii de revizuire cu examinarea acesteia.

În motivarea recursului, în esență, s-a invocat dezacordul cu decizia din 08 mai 2014 a instanței de apel, a cărei revizuire s-a solicitat, motivând că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei în apel; concluziile expuse în decizie vin în contradicție cu circumstanțele reale ale cauzei; instanța respingând cererea de chemare în judecată, nu a aplicat legea care trebuia a fi aplicată; au fost încălcate și aplicate greșit normele de drept material; instanța a soluționat problema unor persoane neantrenate în proces.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a adoptat încheierea contestată la 06 iunie 2019, iar Tamara Ionița a declarat recurs la 21 iunie 2019, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.53), ceea ce denotă că recursul este în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma materialelor din dosar coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Tamara Ionița și va casa încheierea contestată cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Bălți la etapa examinării cererii de revizuire, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 424 alin.(2) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Materialele cauzei atestă că prin decizia din 08 mai 2014 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de Efrosinia Damaschin și s-a casat hotărârea din 29 iulie 2013 a Judecătoriei Soroca; s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Ionița împotriva Efrosiniei Damaschin cu privire la repararea prejudiciului material; s-a anulat măsura de asigurare aplicată prin încheierea din 03 noiembrie 2009 a Judecătoriei Soroca (Vol.I, f.d.249-252).

Drept urmare a depunerii de către Tamara Ionița a cererii de revizuire la 15 mai 2019, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.42), prin încheierea din 06 iunie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a refuzat în primirea cererii depuse de Tamara Ionița privind revizuirea deciziei din 08 mai 2014 a Curții de Apel Bălți (Vol.II, f.d.45-46).

Colegiul precizează că instanța de revizuire citând dispozițiile art. 451 alin. (4) Cod de procedură civilă, art. 452 alin.(1) Cod de procedură civilă, art. 169 alin. (1) lit.b) Cod de procedură civilă, a refuzat în primirea cererii de revizuire.

Colegiul apreciază ca fiind contrară prevederilor legale concluzia instanței de revizuire în refuzul primirii cererii de revizuire înaintată de Tamara Ionița, prin ce se impune casarea încheierii contestate din motivele ce succed.

Inițial Colegiul evidențiază că în conformitate cu art. 446 alin. (1) Cod de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

Art. 447 alin. (1) lit.a) Cod de procedură civilă prevede că sunt în drept să depună cerere de revizuire părțile și alți participanți la proces.

Astfel, Tamara Ionița având calitatea procesuală de pârâtă în procesul civil, și-a valorificat acest drept prin depunerea cererii de revizuire împotriva deciziei din 08 mai 2014 a Curții de Apel Bălți (Vol.II, f.d.39-42).

Însă instanța de revizuire cu referire la cererea de revizuire depusă de către Tamara Ionița la 04 mai 2016, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.5), respinsă ca fiind inadmisibilă prin încheierea din 09 iunie 2016 a Curții de Apel Bălți, încheiere menținută prin decizia din 07 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, a reținut că argumentele invocate în prezenta revizuire sunt identice cu cele invocate în revizuirea anterioară și nu este admisă depunerea repetată a cererii de revizuire. Or, instanța de revizuire a punctat că cererea de revizuire se examinează în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată și prin prisma art. 169 alin.(1) lit.b) Cod de procedură civilă a refuzat în primirea cererii de revizuire.

În conformitate cu art. 169 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, judecătorul refuză să primească cererea de chemare în judecată dacă există o hotărîre judecătorească irevocabilă cu privire la un litigiu între aceleași părți, asupra aceluiași obiect și avînd aceleași temeuri sau o încheiere judecătorească prin care se admite încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau că între părți s-a încheiat o tranzacție.

Aici Colegiul relevă că textul normei de drept este cert și indică la refuzul primirii cererii de chemare în judecată, însă și nu și a cererii de revizuire.

Chiar și în situația în care art. 452 alin. (1) Cod de procedură civilă statuează expres că instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată, aceasta nu poate fi interpretată în sensul verificării exigențelor legii în sensul acceptării spre examinare a cererii de revizuire conform procedurii stabilite în cazul cererilor de chemare în judecată. Or, revizuirea este o cale de atac extraordinară și dezbaterile la examinarea acesteia sunt limitate la admisibilitatea revizuirii și la faptele pe care se întemeiază.

În conformitate cu art. 451 alin. (4) Cod de procedură civilă, nu se admite depunerea repetată a cererii de revizuire în aceleași temeuri.

De altfel, după caz, dacă instanța de revizuire constată că cererea de revizuire este depusă repetat, urmează să se expună asupra acesteia prin emiterea unei încheieri prin prisma art. 453 Cod de procedură civilă.

Subsidiar, Colegiul precizează că depunerea repetată a cererii de revizuire presupune depunerea cererii de revizuire cu indicarea unor temeuri similare, adică atât aceleași prevederi legale prevăzute de art. 449 Cod de procedură civilă, cât și aceleași circumstanțe care servesc drept temei de declarare a revizuirii.

Subsecvent, Colegiul accentuează că doar în cazul constatării existenței unor temeuri similare în circumstanțele reliefate anterior, poate constitui temei de respingere a cererii revizuirii ca fiind inadmisibilă, însă nicidecum nu poate servi ca temei de refuz în primirea acesteia.

Concomitent, Colegiul relevă că instanța de revizuire în dispozitivul încheierii contestate dispune: „se refuză în primirea cererii declarate de Ionița Tamara privind revizuirea deciziei Curții de Apel Bălți din 08.05.2014 prin care a fost admis apelul declarat de Damaschin Efrosinia cu casarea hotărârii Judecătoria Soroca din 29.07.2013 și emiterea unei noi hotărâri prin care s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Ionița Tamara către Damaschin Efrosinia privind repararea prejudiciului material se respinge ca inadmisibilă” (Vol.II, f.d.46).

În atare circumstanțe, Colegiul notează că instanța de revizuire atât refuză în primirea cererii de revizuire, cât și o respinge ca fiind inadmisibilă, ceea ce constituie un motiv suplimentar de casare a încheierii din 06 iunie 2019 a Curții de Apel Bălți, în situația în care dispozitivul încheierii contestate conține neclarități/incertitudini.

În consecință, raționamentele relatate generează casarea încheierii contestate, or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, nu ar constitui pentru recurentă decât o îngrădire a posibilității de a-și valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Astfel, soluția adoptată de instanța de revizuire prin încheierea recurată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor

art. 6 § 1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Adițional, principiul disponibilității reglementat de art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă indică la afirmarea disponibilității în drepturi în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

La rejudecarea cauzei în ordine de revizuire, instanța de revizuire urmează a lua în considerare aspectele menționate *supra* și să examineze cererea de revizuire inclusiv pornind de la excepțiile și regulile privind examinarea cererii de revizuire prevăzute la art. 452 alin.(1<sup>1</sup>),(2), (3) Cod de procedură civilă.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va admite recursul și va casa încheierea din 06 iunie 2019 a Curții de Apel Bălți cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Bălți la etapa examinării cererii de revizuire.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Tamara Ionița.

Se casează încheierea din 06 iunie 2019 a Curții de Apel Bălți, emisă la cererea de revizuire depusă de Tamara Ionița împotriva deciziei din 08 mai 2014 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Ionița împotriva Efrosiniei Damaschin cu privire la încasarea prejudiciului material și se restituie cauza spre rejudecare în Curtea de Apel Bălți la etapa examinării cererii de revizuire.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,  
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh